

szerepet kapott ebben a VII/b egyesületi alosztály, amely a Központi Zsidó Tanács, s rajta keresztül az egész zsidóság felügyeletét vette át. A korábbi, Páskándy János vezetése alatt álló részleget a megszállás után Blaskovich Lajos vette át, aki Endre személyes barátja és ideológiai-politikai szövetségese volt. Legközelebbi munkatársai között, az ún. „zsidó részlegben” találjuk Vassányi Istvánt, Bachó Pongrácot és Szelóczky Gézát. Kültagként Bosnyák Zoltán, ez az elvakult antiszemita is részt vett az alosztály zsidóellenes irányvonalának kialakításában.²⁸ Ez az egység szorosan együttműködött dr. Argalás Lajossal, a törvény-előkészítő osztály helyettes vezetőjével, akit a zsidóellenes törvények és rendeletek előkészítésével bíztak meg.²⁹

A politikai osztályt Hain Péter vezetésével szervezték át. Hain mint detektív-főfelügyelő már szolgált a politikai osztályon. Annak az alosztálynak a vezetője volt, amely az állami vezetők, köztük Horthy biztonsága felett őrködött – 1937 óta töltötte be ezt a posztot. Ebben a minőségben kísérte el Horthyt számos külföldi útjára. Amikor 1938-ban Hain Kielben tartózkodott, találkozott a bécsi Gestapo képviselőjével, Hubert tábornokkal, „akit ezután rendszeresen tájékoztatott a magyarországi politikai eseményekről”³⁰. A Gestapónak tett hosszú és hűséges szolgálatainak jutalmául bízták meg a németek az osztály átszervezésével.³¹

A Hain által kidolgozott terv értelmében a politikai osztályt kivonták a főkapitányság ellenőrzése alól, és közvetlenül Bakó államtitkár ellenőrzése alá helyezték. Nevét Állambiztonsági Rendészetre változtatták – vagyis a Gestapo magyar megfelelője lett –, és főhadiszállását a Svábhegyre költöztették, ahol a Gestapo és Eichmann Sonderkommandója is székel. Az újonnan szervezett állambiztonsági rendszert négy részlege közül az egyiket Koltay László irányítása alá helyezték, és megbízták azzal, hogy „fogyanatosítson törvényes intézkedéseket a zsidónak tekintett személyekkel szemben”³². Eichmann Sonderkommandójához hasonlóan ez a részleg is IV/4-es volt, s központja a Majestic Szállóban, egy emelettel az Eichmanné fölött rendezkedett be.

Koltay irodájának műveleteit összehangolták Eichmannéival. A két iroda közötti együttműködés a zsidók és a „politikailag megbízhatatlan” magyarok letartóztatásában annyira szoros volt, hogy gyakran még a Sztójay-kormány tagjai sem tudták pontosan, hogy az adott letartóztatást melyik szerv hajtotta végre, és hol található a letartóztatott személyek.

A megszállást közvetlenül követő időszakban Koltay irodája részt vett a „náciellenes elemek” utáni hajtóvadásban, s a zsidóellenes rendeletek elfogadása után különösen buzgón alkalmazta azokat. Rendkívül aktív részt vállalt a zsidó tulajdon kisajátításában és a csillapíthatatlan né-